

Barcelona 4 d'octubre de 1929

La Quella de la Torratxa

ANY LIII - 2623 - 15 cts. - Atrassats, 30

El "Quixot" en català?

Molt bé, noi! Ja feia temps que l'esperava!

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de voldevil i grans espectacles de

JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA.—Primera actriu, MARIA FORTUNY

Avui, divendres, tarda, POSEU-LI LA CAMISA
Nit i totes les nits, el grandios èxit

LA LLEONA

Dissabte: LES MIL DEL'ALA i NUVA EN CAMISA.
Diumenge: LES MIL DEL'ALA i LA LLEONA.

TEATRE TALIA

Companyia de voldevil i teatre modern

Assumpció Casals

Primer actor i director: JOSEP BRUGUERA —Primeres actrius: VISITA LOPEZ, DOLORS PLA —Primer actor còmic: M. GIMENEZ SALES.

Tots els dies, a la nit, el formidable èxit de Lluelles

LES INDECISES

Demà, dissabte, tarda, el grandios voldevil d'èxit formidable

L'AIRE DE PARIS

En estudi: LA PRESONERA (exclusiva d'aquesta empresa).

OLYMPIA

CIRQUE D'HIVER.

Direcció: J. VENTURA GANNAU

Totes les nits, grandioses funcions de Circ Equestre
Matinées extraordinàries dijous i dissabtes, diumenges i festius. Actualment «PILETO», BROWN et HARTE, i altres importants atraccions noves a Barcelona.

Avui, dos grans debuts

LES 8 ROYALS PERKING

LES SISTER DANIA

PREUS POPULARS

TEATRE NOU

Companyia de drames dirigida per l'eminent primer actor ENRIC BORRAS.—Primera actriu, ENRIQUETA TORRES.

Avui, nit, a les deu. Estrena del drama en tres actes original de Ramon Vinyes,

«PETER'S-BAR»

Manific decorat pintat expofés per l'escenògraf Angel Fernández. Piano elèctric en escena, cedit galantement per la Casa J. Mota.

Dissabte, tarda a les cinc, «MARIA ROSA».—Nit, a les deu: UNA BONA LLIÇO i el gran èxit, «PETER'S-BAR».

Diumenge, 6, a les quatre: «MARXA NUPCIAL», i «PETER'S-BAR».—Nit, a les deu: UNA BONA LLIÇO i el gran èxit «PETER'S-BAR».

TEATRE GOYA

Joaquim Costa, 58. — Telèfon 13946

GRAN COMPANYIA DE VODEVIL I COMEDIA

ELENA JORDI

Direcció artística: Fontanals

Avui, divendres, dissabte i diumenge, tarda i nit:

FER PASQUA ABANS DE RAMS

Fastuosa presentació -:- Immillorable conjunt
Dos decoracions noves de Fontanals.

Els millors discos són els de

La voz de su amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *oistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Soivre. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugles, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sem pre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sifilis* (avarosis), *escames*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Píndoles depuratives del Dr. Soivre, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floriscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les *Gragees potencials* del Dr. Soivre. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pesse-tes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franqueix a *Oficines Laboratori Sckatarg, carrer del Ter, 18, telèfon 344 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentortollament, tractament i guariment de les dites malalties.

XXXIV ANIVERSARI DE LA MORT

DE

Innocent López Bernagosi

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

dedica aquest record a son inoblidable fundador

CRONICA

CIRC

EM anat al Circ. El Circ, a Ciutat, és quelcom tan important com la mateixa civilització. Una Ciutat sense circ no és gaire ciutat. Un circ és el valor més sensible d'un espectacle internacional. Certament que el musich-hall, la revista, tenen valors espirituals innegables; però el circ té quelcom de més intens, de més internacional que tot això.

Potser és perquè no diuen una paraula.

I no dient una paraula, com al cinema, el circ té un major valor comprensiu.

Els articles del circ, deuen fer-se amb petites notes, com si fossin nombres del programa.

Hi ha un home extraordinari, que es diu "Piletto!", que estabilitza tot el que es pot estabilitzar. Les pilotes de goma les aguanta allà on vol i de qualsevol manera. És extraordinari.

Podria ésser un admirable ministre d'Hisenda. Estabilització: "Piletto".

En canvi hi ha un il·lusionista que es diu "Frackson", extraordinari. Treu duros de per tot arreu. Fuma una cigarreta inacabable. Té la trampa a la mà i ho fa amb una gràcia tan sorprenent, que creiem que no pot ésser i és.

Frackson ens fa por. El dia que deixi d'ésser figura de circ per tornar-se banquer, per exemple, el Banc de Barcelona i Madame Hanau, i l'agrupació Hatry no seran res comparat al que pot fer Frackson amb els diners que li deixin.

Hem vist que el programa diu: "Director: Ventura Gannau". Ens fem vells. En Ventura Gannau és, des de l'any 1877, l'únic director de circ que hi ha. Però abans portava uns bigotis negres que enternien totes les minyones i totes les noies sentimentals que anaven al Tívoli. Quan no va poder resistir més el tint, se'l va treure. Ara En Ventura Gannau ja no és el Ventura Gannau d'abans. Sembla més jove i menys figura de circ.

No obstant, cal dir que ha estat sempre un gran director de circ. Potser l'únic que hem tingut a Catalunya. Llàstima que s'hagi tret els bigotis!

No l'entnem un director de circ sense bigoti.

Hi ha uns patinadors admirables que fan prodigis amb

DIADA DEL LLIBRE

Dilluns vinent, 7 d'octubre, s'escau la festa major de la cultura. La nostra llibreria estarà adornada per l'eminent artista Salvador Alarma. A la porta de la llibreria s'hi muntarà una tribuna des de la qual un grup d'escriptors dels més populars de Catalunya—Santiago Rusiñol, Antoni Rovira i Virgili, Lluís Capdevila, Enric Lluelles, Angel Samblancat, Francesc Madrid, Ambrosi Carrion, Domènec de Bellmunt, Amichatis, Ramon Vinyes, A. Esclassans...—dirigirà la paraula al poble tractant temes de cultura.

A la Llibreria d'Antoni López, Rambla del Mig, 20, hi haurà el més complet stock de llibres. I, a més a més del 10 per 100 de descompte, regalarem a tots aquells compradors que el sol·licitin un exemplar dels rodolins de L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE de Santiago Rusiñol, catàlegs completíssims, etc.

Un dels més bells deures a acomplir és el de comprar un llibre. Dilluns vinent acudiu sens falta a la nostra llibreria.

A la nostra llibreria estaran instal·lats uns alta-veus de la casa "Radio Geico" del carrer d'Avinyó, núm. 30, que permeteran oír a més distància els discursos dels nostres oradors.

LA COMPANIA CASALS - BRUGUERA

Assumpció Casals

Josép Bruguera

Teresa Casanovas

Visita López

M. Giménez Sales

Josép R. Giner

Dolors Pla

Jaume Capdevila

Josép Heras

Lluís Teixidó

DEL TEATRE TALIA

Doloretas Méndez

Joan Sunyer

Antonia Morató

Enric Noms

Eduard Cabré

Francesc Elies

J. Gimier

Paquita Domènech

Assumpció Romeu

els peus. No es pot dir sempre allò de: "Ho han fet amb els peus!", perquè amb els peus es fa quelcom més que poca-soltes.

Les rialles del circ sonen d'altra manera.
Un home que riu al circ és una criatura gran.

A mi l'únic que no m'ha fet riure mai, han estat els pallassos.

Tenen una tristesa magnífica que em recorda les dones que es queden per vestir sants.

El cavall del circ es passeja amb una gran dignitat. Es fa càrrec del paper important que té a la vida.

Fa l'efecte que és una mica diputat provincial.

No us fa l'efecte que els trapezistes són coloms misatgers?

El pallasso que sempre rep, ens fa l'efecte del parent pobre que aprofita tots els vestits vells de la família.

El circ, a la Ciutat, és quelcom important. Es allà on es demostra la bona fe de tot un poble. Allà la senyora de casa seva i l'amigueta reservada, el vell que ho ha vist tot i el nen optimista s'agermanen francament.

Fins fa l'efecte que la gent que va al Circ està més ben educada que la corrent.

Francesc MADRID.

UN TRUC QUE CREIEM CONVENIENT

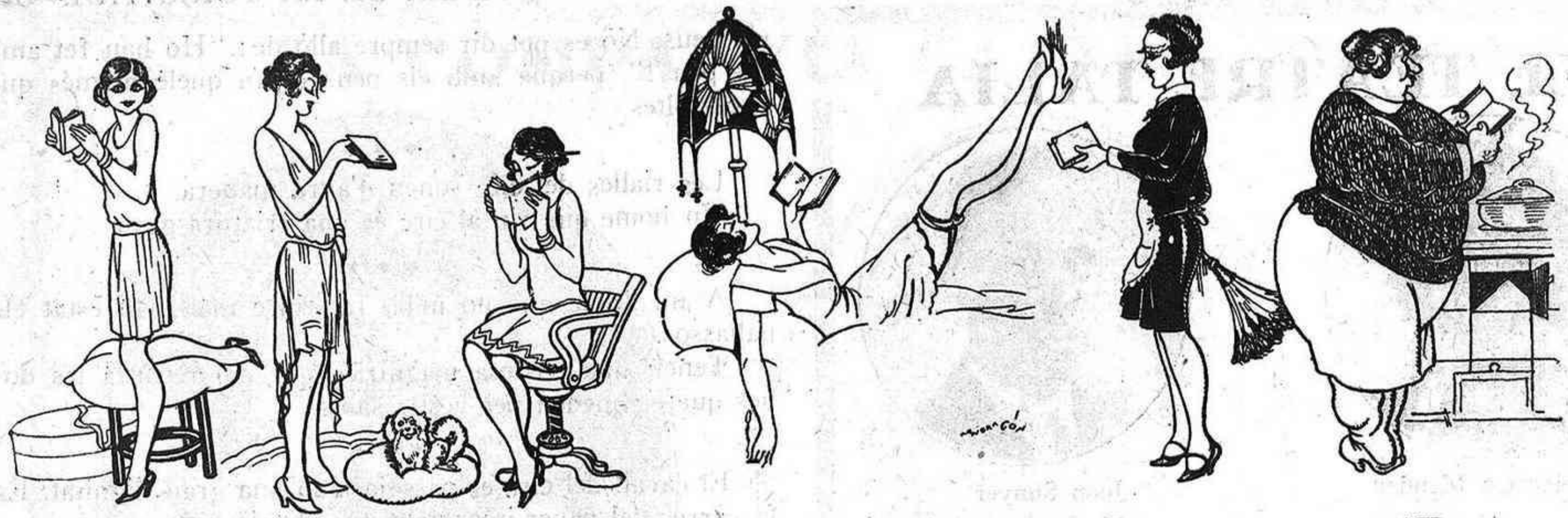
Un viatge en tramvia no és pas una cosa molt divertida, sobretot si el trajecte és llarg. Anem a dir que pel preu d'un trajecte en tramvia, la Companyia no pot oferir un programa d'atraccions massa triat. Però hi ha gent que amb els deu cèntims — o amb el ral — del trajecte hi voldria vermut, "puro" i una sessió de cinema.

.. Això comprenem que és impossible. Però... però un viatge en tramvia no és pas una cosa molt divertida. Sobretot si el viatge és llarg. I no queda ni el recurs del llibre. Un llibre no distreu a tothom, llástimosament. A més a més, un tramvia en el qual tothom llegís potser faria un efecte estrany. Els que no llegeixen es creurien que es tracta d'una propaganda.

De manera, que hem de deixar el llibre a part. Però, així, ¿com passar d'una manera distreta un trajecte de tramvia? ¿Com resoldre el problema? Perquè, val a dir-ho: es tracta d'un problema, un problema cabdal. Un home que s'ha avorrit al tramvia és capaç després, per a venjar-se, de qualsevol cosa. De donar-se a la beguda, de maltractar la sogra, de buscar-se una querida i dedicar-s'hi amb entusiasme.

La Companyia de tramvies hauria de fer quelcom pel viatger. Ja sabem que posa el tramvia, i posa el cobrador i el conductor. Però el tramvia en si, no és distret. Quant al cobrador o al conductor, no diverteixen sinó quan es barallen amb el viatger.

No sabem, no sabem què hi hauria d'haver al tramvia,

EL QUE LLEGEIXEN LES DONES

La modista: "La vida bohèmia". — La niña bien: Pedro Mata.—
 La "meca": Les novel·les de cine. — La cocot: "El fuego". —
 La Raspa: "Els tres mosqueteros". — La cuinera: Llibres de
 cuina i "Raptada en su noche de bodas".

per a fer el trajecte menys avorrit. Es a dir, no ho sabíem. Ara ja ho sabem. Un amic nostre, esperit selecte i dilecte, ens ha donat la solució.

—Als tramvies hi hauria d'haver una noia bonica. Ja hi és moltes vegades, perquè la nostra és ciutat de noies boniques. Però hi és per casualitat. I hi hauria d'ésser per obligació: tot el dia i a tots els tramvies. Així el viatger trobaria el trajecte més distret — fins curt li semblaria —, el tramvia més confortable, els cobrador i conductor més simpàtics. La feina de la noia bonica consistiria, senzillament, en anar en tramvia. Així, a més a més, tindria un nou mitjà per a guanyar-se la vida. I per a trobar marit.

VIRAI

LLETRA OBERTA

A l'il·lustre autor de "La Víctima", "La Pubilla de l'Hostal", "El Marit de la Vídua", "Fica't al llit, Pauleta", "El Casori de la Tresina" i altres joies literàries de casa nostra

Il·lustrissim "Alfonso" Roure:

Heu estat discutit, oh estimat "Alfonso"!; un periodista jove encara, de pèl moixí, ha gosat remenar la bugada vostra, i treure uns draps al sol, que molesten l'esguard, tapen el nas, i xiulen a les orelles.

L'acte de desagreuament envers el mestre de la nostra escena, la llumenera eterna, que, com la flama de la tomba del soldat desconegut, omplena de fumera les bambolines del nostre teatre, s'imposa.

Dir-vos a vós, oh filtre treballat en perles, safirs i maragdes, del nostre llenguatge!!, que els vostres perso-

natges no parlen amb finesa, que són grollers, que són bruts, és una blasfèmia, un reneç, un delicte monstruós de lesa escena catalana.

Vaig a palesar-ho: vaig a confondre'ls, oh mai prou enlairat i respectat mestre!

De "La Reina del Mercat" llegiu aquestes frases: increduls!

—Que és curt de vista, vostè, que va a les palpentes? (A la que parla la palpen d'una manera força digna).

—Sí, noia; ja ho veus.

—Doncs, faci's arreglar la nina.

—El "ninot" m'hauran d'arreglar!

Que diguin, que parlin, els crítics poca-soltes de lo edificant del vostre teatre, d'aquell teatre, "tan vostre".

I diuen en "Sant Antoni Gloriós":

—Això tu, bunyol de carreró!

I recordeu, enemics d'"Alfonso" Roure, allò de "La Víctima", quan aquell personatge recollia en el segon acte un drap tacat de sang del damunt d'un llit, i arrencava un murmuri d'admiració al públic envers aquell autor la sensibilitat artística del qual restava manifesta en aquell petit detall, que no per ésser petit, deixava de meravellar tothom.

L'àpat de desagreuament s'imposa, i més en l'època present, que és la que bat el rècord dels àpats, perquè fins en fan, com va dir Rusiñol (aquell aprenent d'autor), als escombriaires de l'Hospitalet.

Vós menjareu llagosta, amb la salsa de l'admiració; beureu el vi sacrosant de la victòria!; pelareu el plàtan airós i punjant de la venjança. Ho demanen les lletres. Ho vol el públic que us ha aplaudit les joies d'art al capçal de la lletra esmentades, ho vull jo, i ho volen tots aquells que en la votació "Mirador" us estrenyien les mans emocionats, recordant que us havien pogut votar setze vegades tan sols!

Viva Alfonso Roure!

Ha sortit l'obra cabdal de Cervantes **DON QUIXOT DE LA MANCHA** Traduït a la llengua catalana per Antoni Bulbena, amb un pròleg de J. Givanel.

Tres volums de la Col·lecció d'Obres Selectes, Pessetes 7,50

Visca l'Escena gloriosa!!
Amb el cor llatzerat, en

Francesc OLIVA.

Any de desgràcia per al teatre, a 9-29.

P. D. Vos pregunen, Il·lustríssim mestre, que no hi porteu En Santpere a l'àpat que s'organitzi; ell té la culpa que els intelligents no s'empassin els vostres sainets-melo-dramàtics; en sap poc de fer comèdia, i crec que pot restar-vos agraït, car a vós us deu que el llur nom sigui conegut del públic de Barcelona.

Pobret Santpere! No li porteu, no, a l'àpat. Ja os hi enviarem una contrafigura.

L'actualitat teatral

El duel d'en Madrid contra en Santpere i en Roure

I

En Francesc Madrid va escriure una crítica apassionada i lleial de la darrera producció del fill de Conrad Roure. S'ha dit que una crítica apassionada no és una crítica serena. De vegades són molt millor, per no dir sempre, les crítiques apassionades que les serenes; perquè aquelles responen a un amor, un interès, superior als freds i calculats comentaris que pot fer un ximple qualsevol.

A més a més, en aquesta crítica, Francesc Madrid advertia a les mans d'En Santpere que s'aturessin una mica, ja que anaven per mal camí, donat que s'excedien en certes llibertats escèniques; la qual cosa, en un còmic tan eminent com ell, no estava gaire bé. Si Santpere és el nostre primer còmic, val la pena de demanar-li que tingui un cert comediment.

Fins ací la part de Francesc Madrid.

II

Però heu-vos ací que la crítica de Francesc Madrid cotu a l'autor de la darrera producció, qui publica un article lamentable en "El Diluvio", ofenent Francesc Madrid en la part més forta que es pot ofendre un crític. En el sentit que allò ho havia fet despitat i que tenia una collocació que el permetia viure. De passada, Santpere envia una carta defensant-se i confessant que les seves mans, acaricien, dibuixen l'objecte, però que no toquen... Vaja!

Francesc Madrid contraataca advertint al fill de Conrad Roure que si el crític té una collocació, l'autor, en casar-se, va assolir una situació financiera esplèndida que li permetia fer de tot. Com que el fill de Conrad Roure va advertir-li que ell surava per damunt de tot ço que deia Francesc Madrid, aquest va advertir que fins llavors creia tractar amb un autor i no amb un suro.

III

Com que ara no es fan cartells pels carrers i el fill de Conrad Roure té que fer propaganda, com sigui, de la seva comèdia, ha organitzat un banquet a En Santpere, que ahora serveixi de propaganda de la seva darrera producció, que la gent comença a criticar durament.

Si és un banquet a les mans, d'En Santpere, que diu que dibuixen objectes, figures, etc... i que no toquen, encara que sembli que toquin, a aquesta festa només deuriem anar-hi les senyores.

Què hi tenen a fer els homes en un banquet dedicat a les mans del primer actor còmic i manipulador de Catalunya...? Amb les senyores, ja n'hi ha ben bé prou.

L'afició al llibre

Ho hem de dir: d'afició al llibre no n'hi ha pas molta. Mentre els espectacles salvatges es vetuen plens a vessar d'un públic més salvatge que l'espectacle, que s'apassiona i es baralla per una cosa que no li ha de servir de res, les llibreries estan desertes.

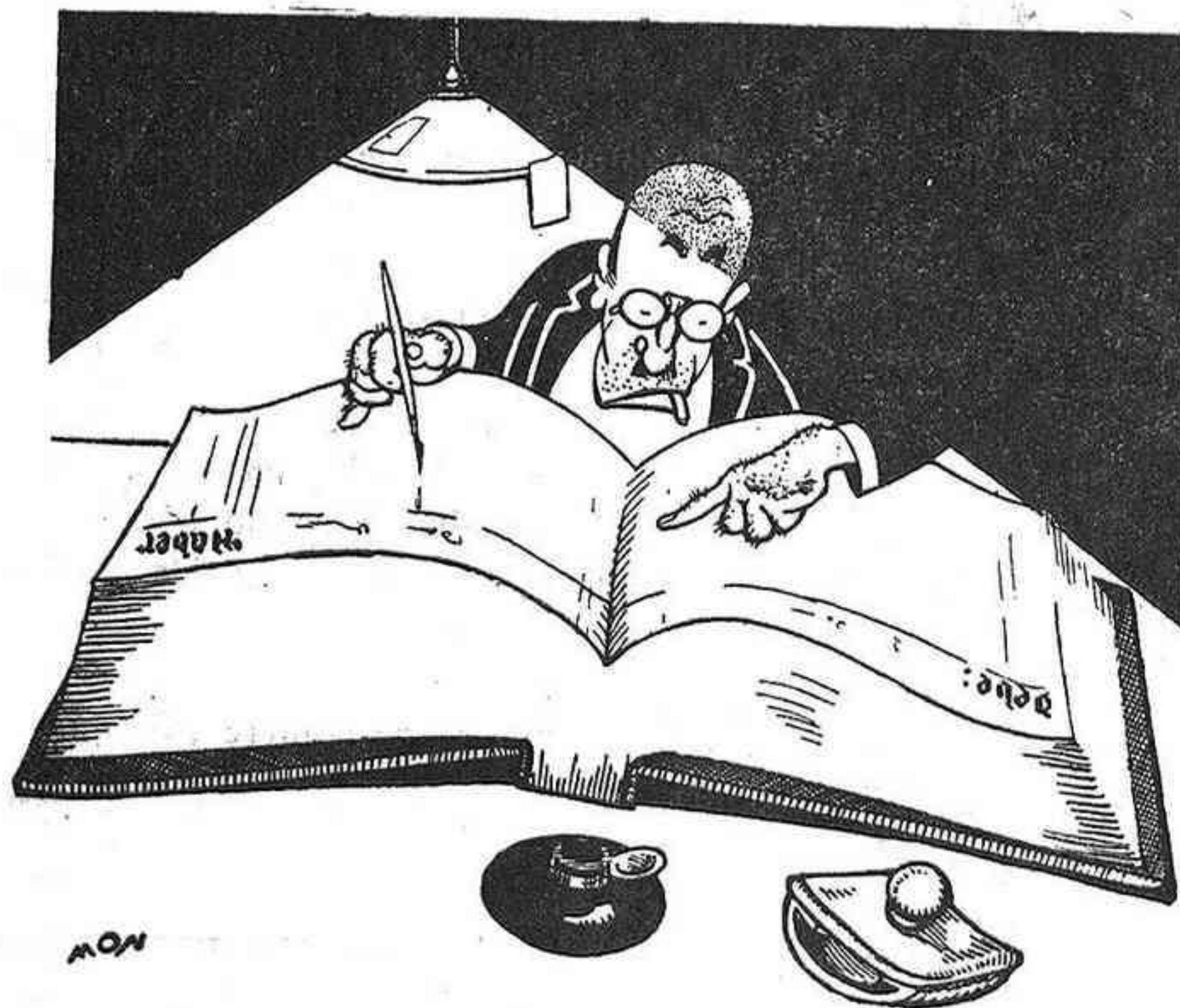
La nostra generació no s'interessa pel moviment de la literatura, a part comptadíssimes i rares excepcions.

Per això, quan arriba aquest dia clar, aquest dia que ve a ésser un reconstituent pel poble — ens referim a la Diada del Llibre —, sentim un goig intens en veure que el poble, no recordant-se de res que l'embruteix, es lliura en cor i ànima a la Festa.

L'actitud de tothom, en una Diada així, ens fa tenir una mica d'esperança; ens permet veure que la nostra generació no està corrompuda; que viu dominada, incons-

El gos: —Ara me la carregaré jo, ja ho veig.

—Per a mi, ho és tot l'any, el dia del llibre!

cientment, per quatre cretins que li emmetzinen els sentiments i l'enganyen d'una manera indigna en parlar-li de cultura física.

La veritable cultura — no física, que això és el de menys —; la veritable cultura la proporciona únicament el llibre.

Llegint s'afina l'instint de l'home. L'home, per a ésser fort, no necessita d'una musculatura exagerada: amb què se li eixampli el cor i en ell hi doni cabuda a les idees que l'han de dignificar, li basta.

La Diada del Llibre cada any pren més increment. És una Diada simpàtica. En ella s'hi confon tothom. Les llibreries perden aquell característic aire de tristesa i solitud en què dissortadament viuen i són envaïdes per una formidable legió d'entusiastes compradors.

Aquests compradors, la majoria, no tenen afició al llibre. Però n'hi tindran. N'hi tindran quan s'adonin que ço que han adquirit per tradició els converteix en homes dignes. N'hi tindran quan en la quietud de la cambra, en la pau del camp, prop la mar, on sigui que es vulgui, heguin esment que al seu costat tenen un amic noble, un amic que no els desempara, un amic que els prodiga consols, un amic incapaç de traïr-los: el llibre.

Aleshores se n'adonaran de la importància que té la celebració d'aquesta Diada, i com aquell qui adquireix un ram de flors per a fer-ne ofrena a una imatge venerada, ells adquiriran uns volums per a deixar-los en la prestatgeria de la seva biblioteca, ja que les biblioteques, en Diada així són altars on els bons devots diuen l'oració de la Bellesa...

Agustí COLLADO.

Del Llibre

En l'home, l'hàbit no fa el monjo. En el llibre, no és la coberta que el fa, el llibre.

Si pel camí trobeu un llibre abandonat al bell mig del carrer, colliu-lo, com si fos un bocí de pa. Si no us és grat, deixeu-lo en un reonet, però visible, que ja hi haurà qui l'arreglegui en llur profit.

Llençar un llibre és com llençar un mos de pa, i qui llença el pa, és maleït de Déu i dels homes.

Un llibre haveu d'adquirir-lo a tothora. No cal esperar precisament el "Dia del Llibre" per a fer-vos-el vostre, com aquells que recorden els seus familiars difunts, només el Dia dels Morts.

De llibres n'hi ha de bons i de dolents. De dolents només n'hi ha d'una sola mena — que malmenen ànimes — els pornogràfics.

No podem capir perquè hom les ha donades en qualificar de llibres als "llibres de comerç" que altra cosa no són que un relligat de fulls de paper escrits, sadolls de mentida i de farsa.

Tot el que a més pot aspirar un "llibre de comerç", és que hom arribi a qualificar-lo d'àlbum de fotografies antropomètriques de comissaria de policia.

Un llibre es tan bon amic i fidel company de l'home, que mantes vegades li esdevé un reliquiari... Que en trobaríem, en biblioteques particulars, de llibres que entre fulls serveix anys i anys, penyores d'amor!

El llibre és un ver confés. T'escolta, t'aconsella i t'absol.

Si vols, lector, un bon mirall, espitlla't en un llibre.

Hom diu: "Fes el que et dic i no miris el que faig". El llibre és més sincer. —Mira el que faig, sense mirar el que et dic — diu.

Un pomell de flors a les mans d'una noia, certament la fa ésser ben xamosa. Un llibre a les mans d'una noia la fa ésser més xamosa encara, i a més a més, atractívola, car palesa, així, posseir una engruna, almenys, d'intellectualitat, i una dona només amb un xic d'intellectualitat, és un joiell, i a tothora, un joiell, fa sentir cobejança.

F. GIRÓ FERRÉ

Intima

En el dia de la Festa del Llibre

Trencant la gaia costum
d'ofrenar-te cada dia
el formós pomell de flors
que et diuen la meva estima,
l'ofrena que et faig avui
del més pur amor és digna...

Ací tens aquest volum;
una extensa antologia
dels més celebrats autors
que en les seves poesies
et diran ço que el cor sent,
et diran la meva estima
com no t'ho han dit mai les flors
que t'ofreno cada dia...
La meva ofrena d'avui
del més pur amor és digna,
que avui no és dia de flors,
les flors d'avui, són els llibres!

JOSEP FERRÉ I ROIG

ENCICLOPEDIA GRÁFICA

Aquesta magnífica publicació, una de les més interessants en el seu gènere, acaba de publicar el cinquè fascicle dedicat a

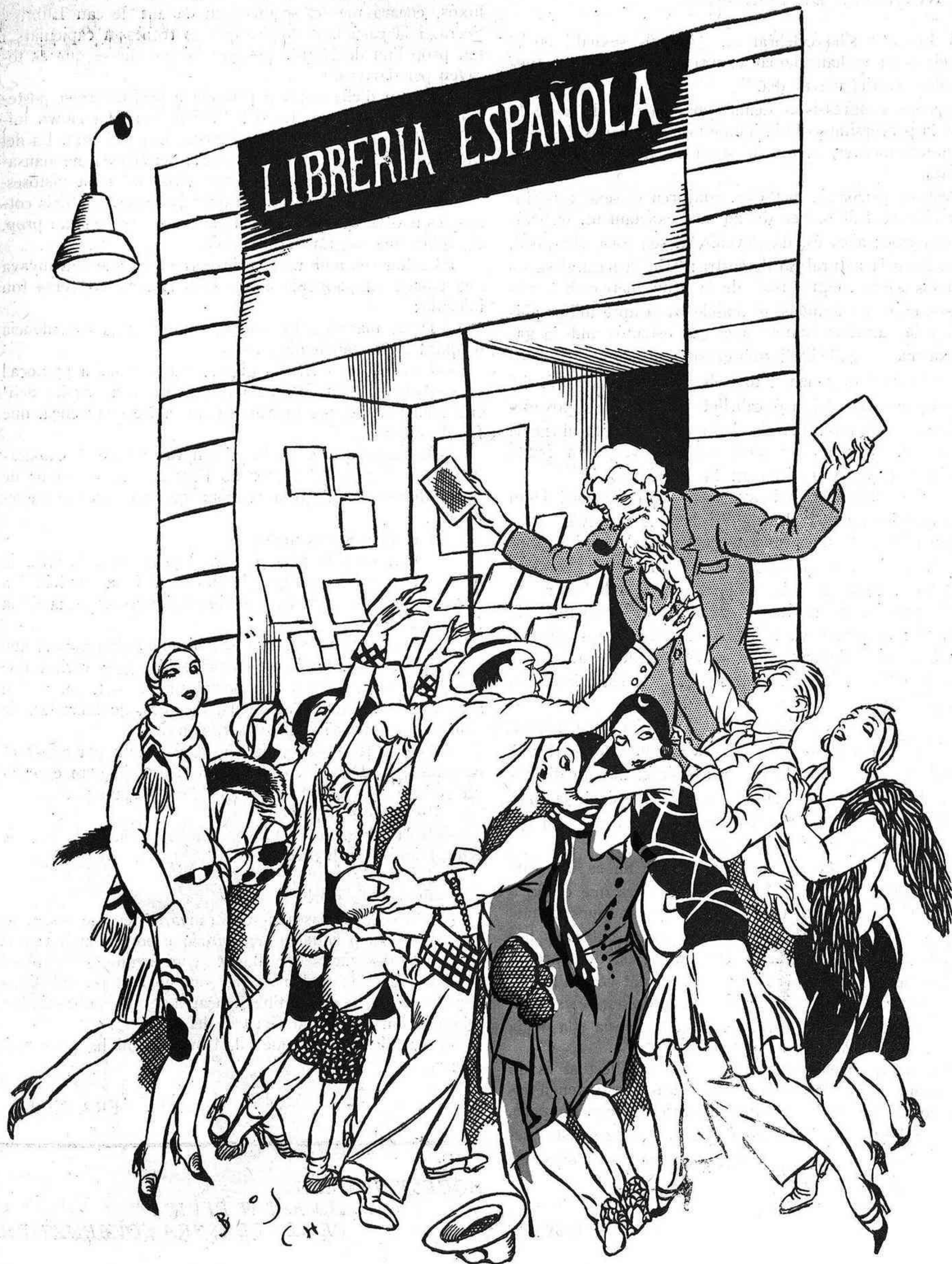
BARCELONA Original de Vicens Clave

Un sens fi d'il·lustracions - Preu: 1,50 pessetes

Obra nova
CERVANTES

Don Quixot de la Mancha

Traducció catalana d'Antoni Bulbena - Vols. V, VI i VII de la Col·lecció d'Obres Selectes-Ptes. 7.50

De la diada del llibre

No s'atabalin; n'hi ha per a tothom i per a tost els gustos.

AGREDOLCOS

ELS NUDISTES DE LONDRES

A Londres s'ha celebrat un "congrés sexual" en el qual els oradors han clamat contra "els excessos de pudícia dels vestits d'avui dia."

Aquests congressistes denuncien com una de les causes de la perversitat y de la immoralitat públiques, les nostres americanes en forma de sac i els nostres pantalons tubulars.

Pastors, psicòlegs, metges... conjuren el sexe fort d'imitar el sexe bell o, per dir-ho més exactament, de canviar el terme; això és, d'esdevenir, al seu torn, sexe bell.

La història natural ho demostra: "En la naturalesa — diuen els savis congressistes de la gran metròpoli britànica —, entre els animals, el mascle va sempre millor abillat que la femella: compareu el gall ostentós amb la gallina xarona, el gall dindi amb el pavó, el lleó amb la lleona... I tots els ornaments, tots els atractius del pavó, del gall emplomallat, del lleó cabellut i barbut, els posseïm nosaltres. Però nosaltres els dissimulem sota tapabruts i deixem que solament les nostres companyes, com fruits assolellats, exposin públicament llurs gràcies..."

Hem de simplificar, doncs, el nostre uniforme! Hem d'ensenyar les nostres plomes! Així ho fa el pavó.

Ben mirat, el que sostenen, en suma, els oradors londinencs, és la tesi nudista. Això del nudisme, de moment, xoca. Però quan hom hi reflexiona veu que no té res d'excèntric. És evident que l'home va viure molt de temps nu: el pudor va néixer al mateix temps que els vels i la camisa. Aquest pudor — certament — afavoreix molts de vicis, la hipocresia i, sobretot, la brutedat entre molts d'altres.

A Grècia, on els barons només duien una simple clàmide i on els nens rebien fins a la pubertat la carícia integral del sol, l'ésser humà va assolir el màxim d'equilibri i de beutat. Les estàtues de llurs herois i de llurs déus han romàs per a nosaltres, homes moderns, com l'exemple de la proporció i de la gràcia.

Altrament, un home que vagi gairebé nu es veu forçat a freqüents ablucions i a exercicis físics que evitin o esmenin els defectes del seu cos. A les antigues ciutats hellèniques hi havia una emulació de beutat entre els homes que, amb el cristianisme i el pudor, ha desaparegut completament. Hi havia concursos de beutat com n'hi havia de música i de poesia. Plató, en unes olimpíades, guanyà el mateix dia dues corones: la de la poesia i la de la dansa...

Rarament, en els nostres temps, un intel·lectual és un atleta complet, ni els campeons esportius acostumen a ésser coronats per les acadèmies literàries. Veuriem, però, aquesta felicitat harmoniosa, si, com volen els congressistes sexuals de Londres, el nostre jovent se n'anés pel món sense cap mena de "culottes"?

PEROT.

Mascotetes

Els dos autos, un "Voisin" i un Renault", si el primer luxós, encara més el segon, eren davant de can Llibre i Serra, i la casualitat volgué que es trobessin capiculats i tan prop l'un de l'altre, que gairebé pot dir-se que es tocaven per darrera.

Cada un d'ells portava penjada a la finestra posterior la seva *mascota*. La del "Voisin" era un clown minúscul deliciós; una mena de *Petroutchka* estilitzat. La del "Renault" era una nina exquisida; semblava una dansarina hongaresa i duia unes robes virolades molt vistoses.

Es clar, de tan a la vora, i donada la positura dels cotxes, les mascotetes es pogueren parlar. En veure's tan prop, els sobtà una alegria desmesurada.

Es saludaren amb un somriure afectuós que entranyava una franca companyonia, i ben aviat l'amical conversa fou iniciada:

—Hola, maca!... Presumeixes molt, a la presidència d'aquest cotxe tan bonic!...

—I tu, pallasso?... No diguis, que fas molta patxoca!

—Jo avui m'estreno, i no en sé encara res de les delícies d'anar arriat per quaranta cavalls. De quan ençà, que fas de mascota, tu?

—Mira, aviat farà un any. Em van treure de l'aparador d'una botiga del carrer de Ferran, i ací em tens de "porte-bonheur" d'aquest rendista que no para de passejar-me.

—I et diverteixes molt?

—Ui!... no t'ho pots pensar. Aquest estiu mateix, ja he seguit totes les platges de moda. Vaig a Madrid i a París de tant en tant, i tot sovint a Santa Perpètua de la Moguda.

—De moguts es veu que tots hi anem els ninotets que fem aquest ofici. Però, escolta, eixerida, ...és veritat que portem sort?... Que li has portat molta sort, tu, al teu amo?... Com estem d'accidents, de xocs, de bolcades, de voltes de campana?... Explica't, dona!

—Doncs, francament, ja t'ho diré. Anant per aqueixes carreteres de Déu, i en el que va d'any, ja hem esclafat set gallines, dos gossos, tres oques, un ase, un porc...

—I cap persona, no?

—A la Plaça de la Llana, una criatura, i al Saló de Sant Joan, un pobre vell...

—I res més?

—Et sembla poc!

—Em sembla massa. I m'estranya, a fe, que essent tu la mascota, amb aqueixa *jettatura* que portes, amb aquest enfilall de desgràcies que dius... ¿com és que el propietari de l'auto no t'ha desbancat ja, com no t'ha fet substituir per una altra, com no t'ha llençat a les escombraries?... Digues, com és que no t'ha tret del cotxe ...

—Sencillament, perquè ell, l'amo, no hi ha pres mal, encara.

FRA NOI

AQUEST NUMERO

HA ESTAT REVISAT

PER LA CENSURA GOVERNATIVA

TELO EN LAIDE

GOYA

Elena Jordi ha començat la seva temporada de teatre català — o en català, que pel cas és igual. — El públic, molt nombrós, rebé amb aplaudiments aquesta popular actriu, tant de temps allunyada del nostre teatre.

L'obra escollida per a debut era la comèdia francesa "Fer Pasqua abans de Rams". El fet de tractar-se d'una obra ja estrenada és motiu suficient perquè ara no en fem la crítica. Cal fer constar una cosa: que no es tracta, com ja és costum, d'un vodevil desllorigat i absurd, sinó d'una comèdia fina, graciosa, elegant, que pot veure tothom i que plaurà a tothom.

Elena Jordi està més jove, més distingida que mai. I feta una actriu de debò, una de les millors del gènere. Que no és pas, aquest del vodevil fi, un gènere massa fàcil.

Cal també fer menció — i menció honorable — de les senyores Lliteres, Salazar, Cambra i Manau.

Molt bé els senyors Llimona — actor excellent i ric en modalitats —, Guitart, Sierra, Biosca, Xuclà, etc.

La direcció artística va a càrrec del pintor Fontanals. Vol dir això alguna cosa? Ho vol dir tot.

VICTORIA

"Riojana" és una sarsuela en dos actes, llibre del senyor Víctor Mora i música del mestre Ullés Daura. L'obreta, en-

cara que poca cosa, passà amb facilitat. Del llibre es rigueren algunes situacions de comicitat un xic gruixuda. De la música es repetiren tres o quatre números de música.

L'obra té un defecte cabdal: el del títol. Tant pot titular-se Riojana, com Aragonesa, com Andalus, car no té pas un ambient característic.

Molt bé la interpretació per part de la Bugatto i la Garcia i en Gorgé, en Barrabés i l'Aquaviva.

POLIORAMA

S'ha estrenat una obra dels senyors Contreras Camargo i López de Sàa, titulada "Sonata Sentimental". Aquesta els autors la qualifiquen de comèdia moderna. No sabem per què, car la modernitat no es veu enlloc.

L'obra, pel seu to igual i ploraner, pesa. Pesa malgrat els esforços d'artistes tan notables com Júlia Lajos i Josep Romeu.

OLYMPIA

Un bon programa de Circ, un programa digne de veure's. I d'aplaudir-se.

D'aquest programa cal destacar-ne els vuit músics xinesos; l'illusionista Frakson, que, malgrat l'explotat que està el seu gènere, aconsegueix fer-se ovacionar amb un joc de mans originalíssim; el malabarista Pileto, que és formidable; els Me-teors, trapezistes molt notables, etc., etc.

Al programa, però, hi manca un bon número de clowns.

BARCELONA

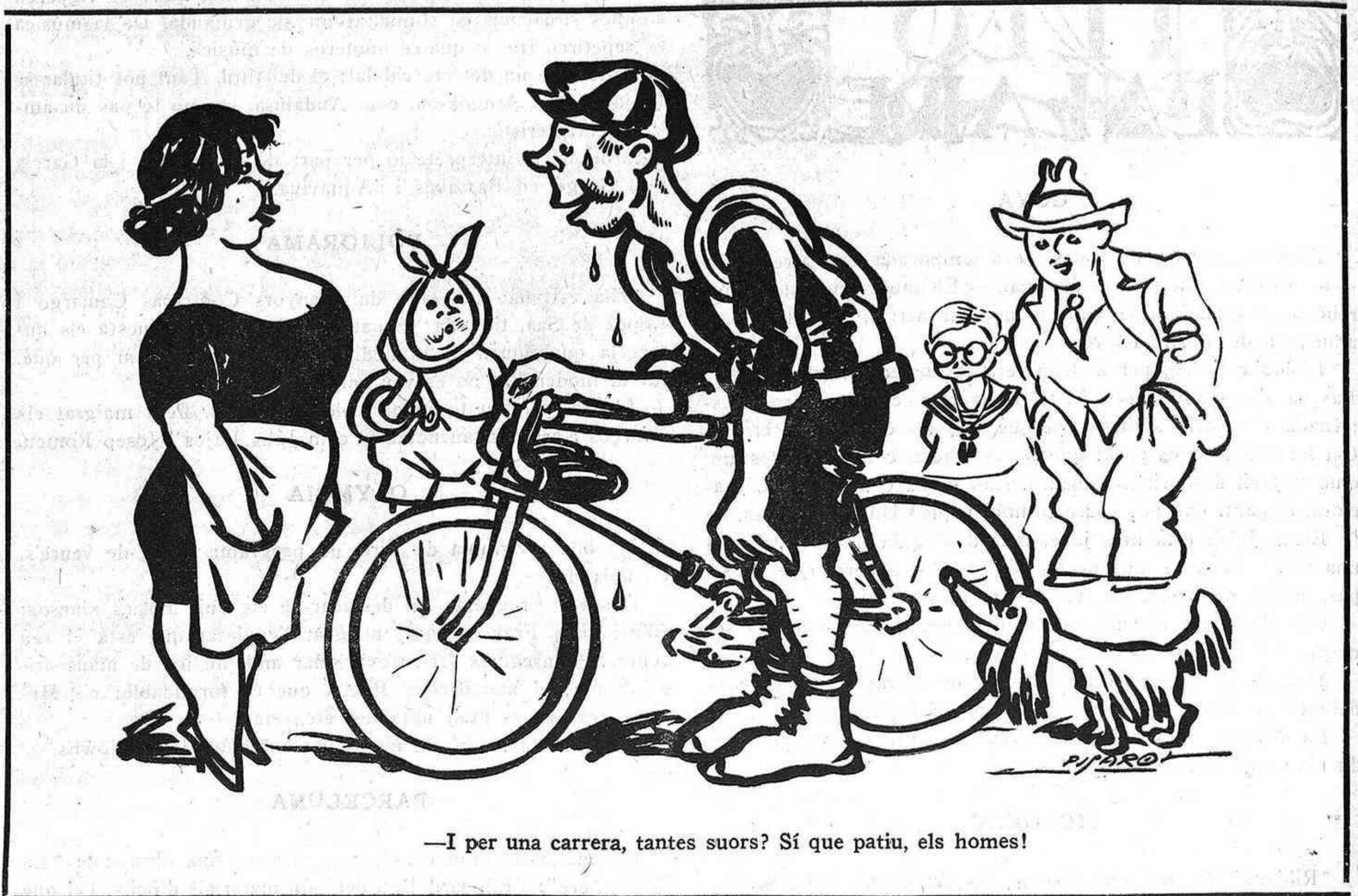
Els materials dramàtics per a escriure una obra com "La Prisonnière", d'Edouard Bourdet, són materials difícils. Pel que tenen de deformació, d'aberració, d'anormalitat física. L'autor

LA DOMADORA TE POR

—I vostè, no ha pres cap bany de mar?

—No; em fan por els peixos.

—I per una carrera, tantes suors? Sí que patiu, els homes!

ha de fer de malabarista i manipular amb aquests materials d'una manera discretíssima i alerta. Una pose, una paraula del diàleg li pot tirar el joc a terra i fer-nos veure tot el fang, tota la immundícia que hi ha en l'entranya dramàtica de l'obra.

Assolir aquesta discreció, aquest tacte, és una cosa difícilíssima. Edouard Bourdet, però, ho aconsegueix plenament. Pocs autors s'atrevirien a un tema tan escabros; tan perillós, com aquest: l'amor d'una dona vers una altra dona. Bourdet s'hi atreveix, l'afrenta estrènuament. No s'hi delecta, però, amb la morositat que tal vegada tindria un altre autor.

I en fa una comèdia excellent, una comèdia molt de la nostra època, que és una època que fa idèntica pudor que la Dinamarca del príncep Hamlet.

Ara, una cosa. Està bé que aquesta mena d'obres s'incorporin al repertori de les companyies castellanes. Es l'únic camí per a fugir de la cursileria d'aquestes comedietes blanques que totes semblen la mateixa. I per a fugir de l'embrutidor xistu pel xistu.

Maria Fernanda Ladrón de Guevara i Rafael Rivelles m'havien semblat dos actors afectats, amanerats, malejats pel gènere a què abans he alludit. Però és que no els havia "vist". ¿No hi havia obra? No hi havia actor, car són les obres qui fan els actors, i no al revés, com és moda creure avui.

La senyora Ladrón de Guevara i el senyor Rivelles estigueren molt bé en "La Prisionera".

NOU

Avui debuta el gran Enric Borràs. Porta una companyia d'upa, una companyia en la qual tot són primeres figures. D'en-

tre aquestes primeres figures cal destacar la d'Enriqueta Torres.

L'obra escollida per a debut és "Peter's-Bar", de Ramon Vinyes. "Peter's-Bar" és una interessantíssima obra de teatre modern que creiem tindrà un gran èxit.

MANUEL BORRELL I MAS

ENTREACTES

La filla del Carmesí

Demà obre les portes Novetats, el que podríem dir-ne teatre titular català. I s'estrena una obra nova de J. M. de Sagarra: "La filla del Carmesí".

Li desitgem un èxit.

Les indecises

Aquesta obra nova d'Enric Lluelles, que havia sofert alguns ajornaments al Talia, suposem que s'haurà estrenat. I que haurà estat un èxit.

La setmana vinent en parlarem.

"La Veu de Catalunya" del passat dia 27, publicava el següent solt:

No havem vist "La lleona" del senyor Alfons Roure, estrenada a l'Espanyol. Tenim poc temps per a perdre. Altrament el lector ens excusarà de sobres que no ens ocupem de coses tan poc interessants. Les referències que ens donen d'aquesta obra companys molt dignes de crèdit justifiquen

també la nostra actitud. Es veu que es tracta d'una mostra característica del teatre del senyor Roure i alhora de la mena d'obres que es representen habitualment en aquell teatre. Creiem que és inútil, per ara, parlar més llargament de coses de mal gust.

Poques vegades estem d'acord amb "La Veu". Però, vaja, aquesta vegada sí que hi estem.

Nosaltres haurem de fer el mateix.

IGANEREL

A la línia dels Andalusos va descarrillar un tren, i la locomotora i tres vagons van caure al Guadalquivir.

Devia fer calor i es van voler refrescar. O potser, com que eren andalusos, es van emocionar en reveure el Guadalquivir i van perdre l'oremus.

L'Aga-Khan, príncep de l'Índia, l'home més ric de l'Orient, s'ha casat amb una pageseta d'un poblet de França.

Heu-vos ací realitzat, per una vegada, el somni de tota noieta de quinze anys. Que el príncep és més lleig que un pecat? Això rail! Sempre troben les joves princesetes un príncep bell i trobat que les aconsoja.

A Sant Sebastià, el senyor Cambó s'ha fet tocar el trigèmin pel Dr. Asuero.

De què dimonis pateix el senyor Cambó? Un reguitzell d'hipòtesis, més o menys versemblants, han estat propalades, establint al mateix temps els corresponents paral·lels políticopatològics...

Nosaltres quan veiem que les activitats de Cambó es dediquen "al turisme internacional", sentim un cert consol, tot recordant aquell pensament de Pascal:

"Gairebé totes les nostres malaurances ens pervenen de no haver sabut restar tranquils a la nostra cambra."

La Bruyère, deia també que "el no poder estar quiet, és una gran desgràcia".

Sigui com sigui, a Cambó deu passar-li el mateix que a Baudelaire:

"Sempre em sembla que estaria bé — deia aquest poeta — al lloc on precisament noestic".

Heu-vos ací un insospitat punt de contacte entre les "flors del mal" i les finances.

Pel diari que ens ha pujat la portera a l'hora del desdèjuni, ens assabentem que el termini per a prendre les cèdules s'ha ajornat fins al 31 d'octubre.

Un mes de coll, encara!

Hem respirat, hem sucacat el pa torrat a la xicra àvidament, i... ai, la xocolata ens ha semblat més dolça que els altres dies.

L'Excel·lentíssim s'ha decidit a engrandir el Parc Zoològic. El lloc destinat a tota mena de bèsties és ara molt més gran, té molta més extensió.

Era una mida necessària, tanmateix.

Si cada dia tenim més feres, just és que cada dia construïm més gàbies.

I pensar, encara, els micos que s'hauran de quedar a fora!...

✻

Per haver-hi de tot, a l'Exposició, fins s'hi ha celebrat un Congrés de llevadores.

I sembla que durant la primera sessió, els elements directius del gran Certamen tingueren precisió d'enviar un recadet urgent a la presidenta.

Cridaren una mecanògrafa i donant-li una carta, li observaren:

—Vostè digui que va de part de...

La noia, esverada:

—No, no..., dispensi... Jo no diré que vaig de part... tractant-se de llevadores!

A la cavalcada de les Missions celebrada diumenge, hi anava, entre mig dels indis mexicans, un "negrito" tot vestit de blanc, amb les mans a les butxaques dels pantalons i fumant una cigarreta egípcia; el cap descobert, amb la clenxa perfecta...

Nosaltres, vinga cercar en Carles Soldevila per a donar-li un copet a l'espatlla i dir-li:

—Civilitzats, tanmateix!

La clerecia està de festa. Amb motiu del grandios festival religiós celebrat a l'Estadi, hom ha vist nombroses famílies de fora acompanyades amb el seu respectiu pastor.

Deu, quinze i vint-i-cinc donzelles foranes formaven grups en mig dels quals somreia satisfet el dictador de les ànimes desvalgudes, buscant un "punto de apoyo".

A una casa comercial d'aquí a Barcelona li ha estat imposada una multa de 25.000 pessetes per haver rebutjat l'oferta de la Cambra de Comerç italiana, alludint el fet que, subsistent l'actual règim feixista, es negaven a tota entesa comercial.

Li recomanem que no repeteixi l'epístola.

Pacte Kellogg... Pacte Briand...! Conferències, parlaments, visites, àpats..., etc.!! El desarmament de les potències va fent el seu camí, albirant un horitzó optimista.

Maniobres militars, simulacres de combats aeris i marítims, noves unitats de flota que vénen a engrossar el tonatge...!!

Veritablement, "portem la pau a la butxaca", que diria Cambó...

"El Matí" perd els estreps. S'encaramela amb les "stars" del cinema, paladejant les gràcies de la Taylor, de la Gainor, amb un èmfasi que et fa venir ganes d'empendre el viatge a Hollywood i petonejar aquell bé de Déu de roses virginals.

Essent roses virginals, no és pas pecat, veritat, senyor Junoy?...

Per un cervell peresós, es més fàcil — deia Lleó Tolstoi, — negar-ho tot, que afirmar alguna cosa.

"Artista lliure — deia també — avorreixo la mentida i la violència en totes llurs manifestacions".

Imp. "L'Esquella" i "La Campana". — Om, 8. — Barna.

CICLES - MOTOS
ACCESSORIS
ESPORTS

SANROMÀ

Balmes, 62

BARCELONA

Telèfon 12303

CONSULTEU ABANS DE COMPRAR RES

Hotel Orient

El més ben situat

El més seriò

El millor servei

Rambla Centre, 20
BARCELONA

Mai les càpsules peruvianes Borrell

no han deixat de guarir aviat i radicalment les BLE-
NORRAGIES (purgacions) GONORREES i tots els
altres FLUIXOS de les vies urinaries, per CRONIQUES
que fossin

Medicació discreta en el seu us

Venda: SEGALA, o a l'autor A. BORRELL
Comte de l'Asalto, 52, cantonada Sant Ramon. - BARCELONA

EXPOSICIO INTERNACIONAL DE BARCELONA

Oberta fins les dues de la matinada

PALACIO NACIONAL

ENTRADA AL MATÍ, GRATIS

ENTRADA A LA TARDA, 0'50 PTES.

Es posen en venda els carnets de 25 entrades,
al preu de 22'50 pessetes.

Aquests carnets serveixen per tots els dies,
tallant-se una entrada els dies que sigui d'una
pesseta; els dies que l'entrada al recinte sigui de
dues pessetes hom tallarà dues entrades dels es-
mentats carnets.

Les persones que posseixin antics carnets

Durant els dies de la reunió del Jurat i instal·lació d'obres per a la segona sèrie, estarà tancat el Palau d'Art Modern. La reobertura es verificarà els primers dies d'Octubre

d'entrada al recinte de l'Exposició podran emprar
els susdits carnets en la forma següent:

Els dies que el preu d'entrada al recinte de
l'Exposició sigui de dues pessetes, per cada fulla
podrà entrar una sola persona.

Els dies que l'entrada al recinte sigui de dues
pessetes, per cada fulla podran entrar dues per-
sones.

PALAU D'ARTS GRAFIQUES

Dilluns, dia 7 d'octubre: Extraordinària Exposició de Llibres en el Palau de les Arts Gràfiques
amb motiu del **DIA DEL LLIBRE**

NOTA: Tots els senyors mestres que desitgin visitar l'Exposició, acompanyats de llurs deixebles, els
serà concedit el 50 per 100 de descompte de l'entrada.

PALAU D'ARTS DECORATIVES

Torneig Internacional d'Escacs

Tots les nits, grans partides d'Escacs per notables professors

NOTES: El públic no podrà entrar en el recinte amb cistells, fardells ni paquets voluminosos.

No es permetrà menjar en els bancs, jardins, places, escales, etc.

La consigna per a petits paquets queda establerta a les Portes de la Plaça d'Espanya, fora del recinte.

Tots els dies, excepte els divendres, des de les nou de la nit, l'entrada a l'Exposició serà d'una pesseta.

DILLUNS

7

OCTUBRE
DIADA
DEL LLIBRE

Obres noves que recomanem

SANTIAGO RUSIÑOL

L'Auca del senyor Esteve

NOVEL·LA

Edició de luxe: Ptes. 16

PERE COROMINES

Les llàgrimes de Sant Llorenç

NOVEL·LA

Preu: Ptes. 4

LLUIS CAPDEVILA

Venus i els bàrbars

NOVEL·LA

Preu: Ptes. 3,50

CERVANTES

DON QUIXOT DE LA MANCHA

Traducció catalana d'Antoni Bulbena. — Pròleg de J. Givanel i Mas.
Volums V, VI i VII de la COL·LECCIO D'OBRES SELECTES.

Els tres volums: Ptes. 7,50

FRANCESC MADRID

El conspirador sentimental

Preu: Ptes. 4

DOMENEC DE BELLMUNT

Dos dies a Sant Boi

(Un reportatge del manicomi)

Preu: Ptes. 3,50

Demaneu Catàlegs, Prospectes i Fullets a la

LLIBRERIA ESPANYOLA d'ANTONI LÓPEZ

Rambla del Mig, 20 - Sota l'Hotel d'Orient - BARCELONA

Fi d'estiueig

— Veig que els ha provat; sobretot vostè, està molt gras
— Precisament sóc l'únic que m'he quedat a ciutat